

Statenmededeling

Onderwerp

Verduurzaming Brabantse Sportaccommodaties

Datum

31-01-2017

Documentnummer

GS: 4129653

PS: 4144961

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De ontwikkelingen rond de verduurzaming van sportaccommodaties.

Aanleiding

Naar aanleiding van de motie [Samen aan de bal voor een duurzaam sportief Brabant \(M1: 4020178\)](#) heeft de provincie Noord-Brabant door Zanders een onderzoek laten uitvoeren naar de mogelijkheden om sportaccommodaties te verduurzamen. Uit dit onderzoek blijkt dat circa 2550 Brabantse sportverenigingen in aanmerking komen voor verduurzaming. Zanders beveelt in het onderzoek aan om te starten met een pilot met ongeveer vijftig sportaccommodaties in één regio, om vervolgens de initiatieven in de rest van de provincie op te zetten.

We zijn gestart met een pilot in de regio Midden-Brabant. Deze pilot heeft - naast de verduurzaming van vijftig sportaccommodaties - als doel om een werkwijze met een bijbehorend instrumentarium te ontwikkelen en deze Brabantbreed op te schalen. Uiteindelijk willen we alle 2550 sportaccommodaties in Brabant verduurzamen. Daarbij kan de werkwijze in toekomstige situaties ook bij ander (maatschappelijk) vastgoed worden toegepast. Met deze statenmededeling beschouwen we de motie M1 evenals de toezegging van gedeputeerde Spierings om te onderzoeken welke mogelijkheden er bestaan om zorg- en schoolgebouwen bij de uitvoering te betrekken, als afgedaan.

Bevoegdheid

De ambitie om maatschappelijk vastgoed te verduurzamen staat beschreven in het [Uitvoeringsprogramma energie](#). GS hebben de bevoegdheid dit onderdeel van de Energieagenda verder te ontwikkelen.

Datum

31-01-2017

Documentnummer

GS: 4129653

PS: 4144961

Kernboodschap

- 1. Het verduurzamen van sportaccommodaties levert naast energiebesparing ook lagere rekeningen op voor sportverenigingen.*

Sportverenigingen besteden 15 tot 20% van hun uitgaven aan hun energierekening. Door sportaccommodaties te verduurzamen leveren we rechtstreeks een bijdrage aan onze klimaatdoelstellingen en zorgen we voor lagere energierekeningen voor sportverenigingen.

Omdat energie(besparing) geen kernactiviteit is van sportverenigingen, komen op dit moment maar mondjesmaat initiatieven op gang. Sportverenigingen hebben meestal niet inzichtelijk welke (eenvoudige) energiebesparende maatregelen zij kunnen toepassen en hebben bovendien vaak niet de kennis en kunde in huis om (grotere) maatregelen toe te passen. Daarnaast vergen maatregelen vaak een grote investering, die niet door een sportvereniging zelf kan worden gedaan.

- 2. Leden van sportverenigingen komen in aanraking met energiebesparende maatregelen, waarmee we draagvlak creëren bij individuele leden om ook zelf over te gaan op het treffen van dit soort maatregelen.*

Om de energietransitie te versnellen is het van belang om bij onze eigen inwoners draagvlak te creëren. Met 2550 sportaccommodaties hebben we een potentieel groot bereik van (sportende) inwoners. Zij nemen goede ideeën en energiebesparende maatregelen die bij hun sportvereniging worden toegepast mee naar huis. Door sportaccommodaties te verduurzamen, ervaren leden van verenigingen direct wat de toepassing van energiebesparende maatregelen voor inzet vraagt en wat het financiële plaatje daarbij is.

- 3. Via een pilot ontwikkelen we een uniforme werkwijze met bijbehorend instrumentarium om in de komende jaren niet alleen alle sportaccommodaties in Brabant te verduurzamen, maar ook ander maatschappelijk vastgoed.*

In januari zijn we een pilot gestart om vijftig sportaccommodaties te verduurzamen. Het merendeel van die accommodaties ligt in het focusgebied Midden-Brabant, een enkeling daarbuiten.

Door een pilot met vijftig sportaccommodaties uit te voeren kunnen we veel voorwerk bundelen, waardoor de kosten voor de deelnemende sportverenigingen aanzienlijk worden verlaagd. Het gaat hierbij bijvoorbeeld

om energiescans, het zoeken van betrouwbare uitvoerders, de inkoop van materialen en het regelen van financiering. Uiteindelijk moet de pilot leiden tot een werkwijze met bijbehorend instrumentarium die op provinciale schaal wordt geïmplementeerd. Het is daarbij van belang dat de werkwijze niet alleen voor sportaccommodaties bruikbaar is, maar ook voor ander (maatschappelijk) vastgoed zoals zorg- en schoolgebouwen.

Datum

31-01-2017

Documentnummer

GS: 4129653

PS: 4144961

De provincie heeft aan SSNB (Sportservice Noord-Brabant) de opdracht verleend om de pilot uit te voeren. Zij zijn aan de slag gegaan om partijen bij elkaar te brengen, sportclubs en gemeenten te motiveren, advies te geven over energiescans en ondersteuning te bieden bij vervolgtrajecten. Dit doen zij in co-creatie met Stichting MOED (Midden-Brabantse Ontwikkelmaatschappij voor Energie en Duurzaamheid) en in nauwe samenwerking met het Energiefonds Brabant.

4. Het Energiefonds ontwikkelt een ESCo om de financiering rond te krijgen.

Energiefonds Brabant (EFB) is financieringsexpert binnen de energietransitie in de provincie Noord-Brabant. EFB ontwikkelt voor deze pilot een Energy Service Company (ESCo) voor duurzame sportaccommodaties. Dit is een consortium van partijen waaraan de eigenaar van een gebouw de energievoorziening uitbesteedt. Op die manier wordt een organisatie ontlast en tegelijkertijd wordt de energiehuishouding kwalitatief beter en goedkoper georganiseerd. De opdrachtgever van een ESCo hoeft niet te investeren in kennis en technische oplossingen, aangezien een ESCo het ontwerp, de realisatie van de energiebesparing en het onderhoud op zich neemt. De investering betaalt zich terug uit de jaarlijkse verlaging van de energiekosten.

Door de verduurzaming van sportaccommodaties in een ESCo-constructie onder te brengen, ontwikkelt de provincie een aanpak die ook bruikbaar is voor ander (maatschappelijk) vastgoed. Andere partijen kunnen bijvoorbeeld ook gebruik gaan maken van deze ESCo, waardoor ook zij zonder veel capaciteit, kennis en investeringen hun eigen vastgoed kunnen verduurzamen. Op deze manier maken we de drempel om vastgoed te verduurzamen voor andere Brabantse partijen zo laag mogelijk.

Consequenties

Er zijn veel verschillen tussen sportaccommodaties, bijvoorbeeld in eigendomssituatie. Sommige accommodaties zijn eigendom van een gemeente, sommige van een vereniging zelf en in een aantal gevallen is een accommodatie deels in handen van gemeente, deels in handen van een sportvereniging. Deze verschillen hebben consequenties voor de aanpak en het financiële plaatje. Zo zijn er sportverenigingen die wel aanspraak maken op een landelijke subsidieregeling, anderen niet. Met deze pilot proberen we het brede pallet aan mogelijkheden inzichtelijk te krijgen.

Communicatie

We vinden het belangrijk dat de pilot dichtbij de leden van de sportverenigingen plaatsvindt, zodat zij worden geïnspireerd om in hun eigen woningen ook energiebesparende maatregelen toe te passen. Gedurende de duur van de pilot communiceren we actief naar de leden, bijvoorbeeld per mail, maar zeker ook via (sociale) media. Op die manier worden (sportende) inwoners van Brabant van begin tot eind meegenomen in het traject.

Vervolg

Medio 2017 zal de pilot worden afgerond en geëvalueerd. Wij zullen uw Staten na de evaluatie nader informeren over het vervolgproces.

Bijlagen

Geen.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter

de secretaris

prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

mw. ir. A.M. Burger

Auteur: L. Bouwmans, lbouwmans@brabant.nl, 06 18 30 32 62
Projectleider Energie / Cluster Economie en Internationalisering.

Datum

31-01-2017

Documentnummer

GS: 4129653

PS: 4144961